

Nr 138.

Av herr **Andersson** i Grimbo, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition, nr 10, angående lindring i arrendevillkoren för vissa arrendatorer av kronans jordbruksdomäner.

Med anledning av den kungl. propositionen nr 10 torde det visa sig nödvändigt att noga överväga och fastställa de normer, som skola vara grundläggande för bedömandet av en så kinkig sak som den nu föreslagna arrendelindringen.

Det erbjuder sig då själmant en erinran om tiden, som gjorts gällande för att komma under prövning, och man har stannat vid »att arrendeavtalet slutits under något av åren 1917—1921». Objektivt bedömt, bör det väl ändå ej vara beroende av rena tillfälligheten, när kontraktet underskrivits, utan fastmer att arrendet omfattar viss tidrymd av nedåtgående konjunktur, som bör vara det avgörande. Den korta tid, som står till buds för motions avgivande, medger ej att nu insamla belysande exempel härfpå från landets olika delar, men för att taga exempel ur handlingarna, så erbjuder sig ett sådant från Södermanlands län. Av de mest behjärtansvärda fallen därstädes nämner domänintendenten 2, näml. Övernäs i Gissberga socken, 2 mil från Eskilstuna, och St. kungsladugården i Nikolai socken, 1 km. från Nyköping. Det förra kontraktet är daterat den 16 dec. 1921 och expedierades från domänstyrelsen den 24 jan. 1922 samt gäller tiden 1923—1943, och skulle sålunda vara berättigat att komma under prövning. Det andra, som är daterat den 7 april 1922, expedierat den 9 maj 1922, gäller för tiden 1923—1933, men skulle ej vara berättigat till omprövning. Arrendeförslagen, som av vederbörande uppskattningsnämnd upprättades 1920, beräknades efter så höga medelvärden för åker som kr. 42:30 pr hektar för det förstnämnda och 51 kr. i medeltal pr hektar för det sistnämnda.

Då arrendena i fråga börja samma tid och båda fylla villkoret att den 14 mars 1926 av arrendetiden kvarstå minst 3 år, så synes det vara i sin ordning, att båda finge samma behandling. Att det ena kontraktet hann att bli färdigt hos myndigheterna $\frac{1}{4}$ år tidigare än det andra, borde ej ställa sakerna i olika kategorier. Liknande exempel torde säkert kunna mångfaldigas.

Kortast uttryckt synes man vinna det avsedda syftet med att som villkor fordra, att arrendeavtalet slutits något av åren 1917—1922, då man i verkligheten kan få med alla de ömmande fallen. Om möjligt bör en sådan, eljest uppkommande orättvisa bringas ur världen.

Skulle riksdagen gå med på en sådan tanke, så torde vid en kommande behandling av arrendeförordningen om ecklesiastika boställen motsvarande ändring av utskottet vidtagas även där.

Jag hemställer alltså att i förslaget till allmänna grunder till lindring i arrendevillkoren för vissa arrendatorer av kronans jordbruksdomäner riksdagen måtte vidtaga den ändring

att 1 § erhåller följande lydelse:

Är kronoegendom — — — under förutsättning att arrendeavtalet slutits under något av åren 1917—1922 att — — — i god hävd.

Stockholm den 20 januari 1926.

Herman Andersson.
